

JUSTIITSMINISTEERIUM

Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee

Teie 24.10.2024

Meie 15.11.2024

nr RIIGIKOGU/24-1067/-
2T, 2-5/24-01654
nr 8-2/7755

Ettepanek Vabariigi Valitsuse seisukoha kujundamiseks (527 SE)

Justiitsministeerium, tutvunud 28 Riigikogu liikme k.a 21. oktoobril algatatud Eesti Vabariigi põhiseaduse muutmise seaduse eelnõuga (527 SE) ning Siseministeeriumi 11. novembri 2024. a seisukohaga eelnõu mitte toetamise kohta, teeb Vabariigi Valitsusele ettepaneku eelnõu mitte toetada.

Eelnõuga muudetakse Eesti Vabariigi põhiseaduse paragrahvi 156 lõiget 2 ja sätestatakse, et kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel on seaduses ettenähtud tingimustel hääleõiguslikud selle omavalitsuse maa-alal püsivalt elavad vähemalt kuueteistaastased:

- 1) Eesti kodanikud;
- 2) nende riikide kodanikud, kellega Eesti Vabariigil on vastastikust valimisõigust võimaldav välisleping, mis on Riigikogu poolt ratifitseeritud.

Eelnõus väljapakutud regulatsiooni puhul ei ole põhiõiguse kaitseala ehk hääleõiguslike isikute ring selge ning seda määratleks Riigikogu ratifitseeritud välislepingutega. Leiame, et eelnõus väljapakutud hääleõiguslikkuse seadmine sõltuvusse poliitilistest kokkulepetest, milleks on välislepingu ratifitseerimine või ratifitseerimata jätmine, avab võimaluse põhiõiguse kaitseala meelevaldseks muutmiseks ning see ei oleks kooskõlas põhiseaduses põhiõiguse kaitseala piiritlemise põhimõtetega. Praktikas võib tekkida olukord, kus valimiste korraldajatel ei ole selgust selles, millise riigi kodanikke tuleb kanda valijate nimekirja või millise riigi kodanikke sealt eemaldada juhul, kui varasemalt sõlmitud leping lõpeb. Samuti tekitab praktilisi küsimusi välislepingu sõlmimise menetlus, millele ei anna vastust ka eelnõu seletuskiri.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisaadressaadid:
Siseministeerium

Mariko Jõeorg-Jurtšenko 53955340
Mariko.Joeorg-Jurtsenko@just.ee